

Рим визначає бачення — номер шість

Пророчі суперечки в історії адвентизму: розуміння конфлікту між Урією Смітом і Джеймсом Вайтом щодо Даниїла 11:36

Jeff Pippenger
2024-08-14

Ми розглядаємо шість ліній пророчої полеміки, які мали місце в історії адвентизму з 1798 року донині.

"В історії та пророцтві Слово Боже змальовує довготривалу боротьбу між істиною та оманною. Ця боротьба ще триває. Те, що було, повториться. Старі суперечки відродяться, а нові теорії постійно виникатимуть. Але Божий народ, який своєю вірою та виконанням пророцтв брав участь у проголошенні трьох ангельських вісток - першої, другої та третьої, знає, на чому стоїть. Він має досвід, дорожчий за щире золото. Йому належить стояти непохитно, як скеля, твердо тримаючись початку свого уповання до самого кінця." Вибрані вісті, книга 2, 109.

Попередня стаття розглянула першу й останню суперечку про римську владу, а тепер ми візьмемося за суперечку, що відбулася між Урією Смітом і Джеймсом Вайтом. Урія Сміт вставив власне «приватне тлумачення» у тридцять шостий вірш.

Вірш 36. І цар чинитиме на свій розсуд; і звеличить себе та піднесе себе над кожним богом, і говоритиме нечувані речі проти Бога богів, і матиме успіх, доки не звершиться гнів; бо те, що визначено, буде здійснено.

"Цар, представлений тут, не може означати ту саму владу, що була згадана останньою; а саме — папську владу; бо вказані ознаки не відповідатимуть дійсності, якщо їх застосувати до тієї влади." Урія Сміт, Даниїл і Об'явлення, 292.

Сміт визнав, що «сила» в попередньому вірші — «папський Рим», але стверджує, що ознаки тридцять шостого вірша — це не пророчі ознаки, які вказують на папський Рим. Це твердження хибне. Слід пам'ятати, що під час бунту 1863 року «сім часів» двадцять шостого розділу книги Левіт було відкладено, і тому зображення «семи часів» на обох таблицях Авакума було відкинуто. І таблиця 1843 року, і таблиця 1850 року зображують «сім часів» у самому центрі таблиць, і обидві ілюстрації розміщують хрест у центрі лінії «семи часів». Коли нове світло щодо «семи часів» з'явилося 1856 року і згодом було відкинуто, це означало відкинення двох таблиць Авакума, а також авторитету Духа пророцтва, який так чітко свідчить, що обидві таблиці були спрямовані Богом.

За словами сестри Вайт, останній обман Сатани — звести нанівець свідчення Божого Духа, і тут першим обманом було звести нанівець свідчення Божого Духа, і це також означало одночасне відкинення основоположних істин на двох таблицях, зокрема — «сім часів».

Під час повстання 1863 року ніхто інший, як Урія Сміт, створив підроблену діаграму 1863 року, яка прибрала лінію «семи часів». До 1863 року Урія Сміт заплющив очі на світло «семи часів» і вже не бачив, що Даниїл визначає два «обурення». Ці два обурення представляють «сім часів» проти північного царства Ізраїлю та південного царства Юдеї. Перше, проти десяти північних племен, почалося у 723 р. до н. е. і закінчилося у 1798 р., а друге почалося у 677 р. до н. е. і закінчилося у 1844 р.

Гавриїл прийшов до Даниїла у восьмому розділі, щоб пояснити видіння *marah*, і у зв'язку зі своєю працею він надав друге свідчення про 1844 рік. Дві тисячі триста років, згадані у восьмому розділі книги Даниїла, завершилися у 1844 році, але тоді ж завершилася й остання з двох кар проти північних та південних царств.

І сказав: Ось, я дам тобі знати, що буде в останній час гніву, бо кінець буде у визначений час. Даниїла 8:19.

Останній кінець передбачає перший кінець. Останнє з двох обурень, що є просто іншим виразом семи часів, закінчилося 1844 року, а перше обурення — 1798 року. Вірш, про який Сміт стверджував, що він не містить жодних характеристик папської влади, визначав рік, коли папство мало отримати свою смертельну рану.

І цар робитиме за своєю волею; і звеличить себе та піднесе себе над кожним богом, і промовлятиме нечувані слова проти Бога богів, і матиме успіх, аж доки не звершиться гнів; бо призначене буде здійснене. Даниїла 11:36.

"Цар" у тридцять шостому вірші "буде мати успіх, аж доки не звершиться гнів". Зверніть увагу, що Сміт пише про восьмий розділ Даниїла, двадцять третій і двадцять четвертий вірші, у тій самій книзі, де він стверджує, що папська влада не має відповідних ознак, щоб виконати тридцять шостий вірш.

ВІРШ 23. І наприкінці їхнього царства, коли беззаконники дійдуть до повноти, постане цар суворого обличчя, який розуміє темні вислови. 24. І його сила буде могутня, але не його власною силою: і він дивовижно нищитиме, і матиме успіх, і діятиме, і погубить сильних та народ святих. 25. І через свою хитрість він дасть підступності процвітати в його руці: і він звеличить себе у своєму серці, і миром погубить багатьох: також постане проти Князя князів; але буде зламаний не людською рукою.

Ця влада приходить на зміну чотирьом частинам царства козла в останній період їхнього царства, тобто ближче до завершення їхнього панування. Вона, звісно, та сама, що й малий ріг у 9-му вірші й далі. Застосуйте це до Риму, як викладено у заувагах до 9-го вірша, і все буде узгодженим і ясним.

'Цар жорстокого обличчя.' Мойсей, передбачаючи покарання, що має прийти на євреїв від тієї самої сили, називає її 'народом жорстокого обличчя.' Повт. Зак. 28:49, 50. Жоден народ не справляв більш грізного враження у бойовому строю, ніж римляни. 'Розуміє темні вислови.' Мойсей у вже згаданому місці Писання каже: 'Чию мову ти не зрозумієш.' Цього не можна було сказати про вавилонян, персів чи греків стосовно

євреїв; адже халдейська та грецька мови вживалися в Палестині тією чи іншою мірою. Однак цього не можна сказати про латинську мову.

"Коли беззаконники дійдуть до повноти." Увесь час зберігається в полі зору зв'язок між Божим народом і його гнобителями. Саме через переступи Його народу їх було продано в полон. А їхнє подальше перебування в гріху спричинило ще суворіше покарання. Ніколи євреї, як нація, не були морально більш зіпсовані, ніж тоді, коли вони потрапили під владу римлян.

«Могутній, але не своєю силою». Успіх римлян значною мірою був зумовлений допомогою їхніх союзників і розбратом серед їхніх ворогів, яким вони завжди були готові скористатися. Папський Рим також був могутнім завдяки світським правителям, над якими він здійснював духовний контроль.

«Він дивовижно нищитиме». Господь через пророка Єзекіїля сказав юдеям, що віддасть їх людям, які були «вправні в нищенні»; і різанина одного мільйона ста тисяч юдеїв під час зруйнування Єрусалима римським військом стала жахливим підтвердженням слів пророка. А Рим у своєму другому, або папському, періоді був відповідальний за смерть п'ятдесяти мільйонів мучеників.

«І через свою політику він також дасть підступності процвітати у своїй руці». Рим вирізнявся серед усіх інших держав політикою підступності, завдяки якій він підпорядкував народи своїй владі. Це справедливо як щодо язичницького, так і папського Риму. І таким чином миром він погубив багатьох.

І Рим, нарешті, в особі одного зі своїх правителів, став проти Князя князів, винісши смертний вирок Ісусові Христу. «Але його буде зламано не рукою», — вислів, який ототожнює знищення цієї сили з розтрощенням образу у другому розділі. Урія Сміт Даниїл і Об'явлення, 202-204.

Сміт двічі в цьому уривку стверджує, що пророчі ознаки язичницького і папського Риму є взаємозамінними, адже це просто прояв Риму в його двох стадіях, подібно до суміші заліза й глини у другому розділі книги Даниїла, яку Сестра Вайт вважає символами церковництва і державництва. Коли Даниїл у віршах, які розглядає Сміт, зазначає, що Рим «процвітатиме й діятиме» і що Рим «сприятиме успіху підступності у своїй руці», — Сміт стверджує, що у тридцять шостому вірші «цар», який «процвітатиме, доки не звершиться гнів», означає пророчу характеристику, притаманну і язичницькому, і папському Риму. Далі він стверджує, що жодна з характеристик Риму в тридцять шостому вірші не стосується папської влади.

Ми посилалися на Сміта як на підтвердження ототожнення Риму з грабіжниками, які утверджують видіння, і одна з чотирьох пророчих характеристик у чотирнадцятому вірші полягає в тому, що Рим звеличує себе.

І в ті часи постане багато хто проти царя півдня; також грабіжники з твого народу піднесуться, щоб утвердити видіння; але вони впадуть. Даниїла 11:14.

Сміт стверджує, що опис царя у тридцять шостому вірші не відповідає папській владі, хоча раніше він відстоював, що в чотирнадцятому вірші йдеться про Рим, який звеличує себе. Однак цар у тридцять шостому вірші "звеличить себе". Той самий цар у тридцять шостому вірші буде "говорити нечувані речі проти Бога богів". У Даниїла папська влада "говоритиме великі слова проти Всевишнього", а в книзі Об'явлення папська влада богохульствує проти Всевишнього.

І дано йому уста, що промовляють великі слова й богохульства; і дана йому влада діяти сорок два місяці. І відкрив він свої уста на богохульство проти Бога, щоб хулити Його ім'я, Його скинію та тих, що мешкають на небі. Об'явлення 13:5, 6.

Кожну пророчу ознаку папської влади зазначено у тридцять шостому вірші.

І цар робитиме за своєю волею; і звеличить себе та піднесе себе над кожним богом, і промовлятиме нечувані слова проти Бога богів, і матиме успіх, аж доки не звершиться гнів; бо призначене буде здійснене. Даниїла 11:36.

Людські коментатори нерідко ненадійні, але багато адвентистських коментаторів свідчать про очевидну істину, що це був тридцять шостий вірш, який апостол Павло перефразовував у Другому посланні до Солунян, коли він звертався до людини гріха.

Нехай ніхто не зведе вас ніяким чином, бо той день не настане, якщо спершу не настане відступництво і не відкриється чоловік гріха, син погібелі; який противиться й вивищує себе понад усе, що зветься Богом або що шанується, так що він, як Бог, сяде в Божому храмі, видаючи себе за Бога. 2 Солунян 2:2, 3.

У тридцять шостому вірші сказано, що "він звеличить себе і піднесе себе над кожним богом", а Павло каже: "щоб відкрився той чоловік гріха, син погібелі; який противиться і звеличує себе понад усе, що зветься Богом або є предметом поклоніння." Очевидно, Сміт не мав пророчого авторитету стверджувати, що цар із тридцять шостого вірша відрізняється від царя, про якого йдеться у віршах, що передують тридцять шостому. З погляду граматики він не мав жодних підстав для такого хибного застосування, а його твердження, що він так зробив, бо тридцять шостий вірш не має жодних ознак папської влади, було перекрученням Писання з метою утвердити приватне тлумачення.

І маємо ще певніше пророче слово, до якого ви добре робите, коли звертаєте увагу, як на світильник, що світить у темному місці, аж доки день не розвидниться й ранкова зоря не зійде у ваших серцях; знаючи насамперед те, що жодне пророцтво Писання не є справою власного тлумачення. Бо ніколи пророцтво не приходило з волі людської, але промовляли його святі Божі люди, водимі Духом Святим. 2 Петра 1:19-21.

Протягом років лаодикійського адвентизму було багато адвентистських богословів, пасторів і авторів, які обговорювали, чи є, на їхню думку, тлумачення Сміта правильним чи неправильним. Австралійський пастор Луїс Вір, який давно помер, більшу частину свого служіння присвятив протистоянню хибній пророчій моделі Сміта. Причиною його протидії було не лише те, що Сміт зрештою ототожнив царя, який доходить кінця у вірші сорок

п'ятому, з Туреччиною, але й те, що підхід Сміта також призвів до неправильного тлумачення Армагеддону. У 1980-х роках або близько того один адвентистський автор написав книгу під назвою «Адвентисти й Армагеддон: чи неправильно ми зрозуміли пророцтво?». Ім'я автора — Дональд Манселл, і книга досі доступна.

Манселл простежує історію напередодні Першої та Другої світових воєн, показуючи, що коли наближення обох цих війн ставало очевидним, адвентистські євангелісти почали використовувати хибне тлумачення Сміта про те, що Туреччина рушить до буквального Єрусалима як ознаку Армагеддону та кінця світу. Він на підставі церковних списків членів демонструє, що у міру наближення кожної з війн багато душ було прийнято до членів адвентистської церкви, і це ґрунтувалося на пророчих акцентах євангелістів, запозичених із хибного погляду Сміта на Армагеддон.

Коли закінчувалася будь-яка з воєн і хибні передбачення не справджувалися, церква втрачала більше членів, ніж здобула завдяки пророчій моделі, яку створив Сміт.

Через відкидання Смітом засадничого послання міллеритів і його готовність просувати власне тлумачення віршів з 36-го по 45-й книги Даниїла, логіка Сміта породила пророчу модель, засновану на поточних подіях.

У суперечці між Смітом і Джеймсом Вайтом щодо царя, який приходить до свого кінця в останньому вірші одинадцятого розділу книги Даниїла, Джеймс Вайт виклав аргументацію, яка лаконічно відображала піщаний пророчий фундамент Сміта. Вайт учив, що «пророцтво породжує історію, але історія не породжує пророцтва».

Адвентистські євангелісти, які працювали перед обома війнами, використовували події, що розгорталися, щоб представити хибну пророчу модель Армагеддону Сміта, а їхня праця, яка здавалася такою благословенною напередодні воєн, призвела до чистого збитку, коли було доведено, що ця пророча модель ґрунтується на власному тлумаченні.

Стережіться лжепророків, що приходять до вас в овечій одежі, а всередині вони хижі вовки. За їхніми плодами пізнаєте їх. Хіба збирають виноград з тернів або смокви з будяків? Так само кожне добре дерево приносить добрий плід, а погане дерево приносить лихий плід. Не може добре дерево приносити лихий плід, ані погане дерево приносити добрий плід. Кожне дерево, що не приносить доброго плоду, зрубують і кидають у вогонь. Отож за їхніми плодами пізнаєте їх. Матвія 7:15–20.

Готовність Сміта просувати власну пророчу модель царя у тридцять шостому вірші також призвела до створення неправильного застосування Шостої кари та Армагеддону.

І шостий ангел вилив свою чашу на велику ріку Євфрат; і висохла її вода, щоб був приготований шлях царям зі сходу. І я побачив трьох нечистих духів, подібних до жаб, які виходили з уст дракона, і з уст звіра, і з уст лжепророка. Бо вони — духи бісівські, що творять знамення, і виходять до царів землі та всього світу, щоб зібрати їх на битву того великого дня Бога Всемогутнього. Ось, приходжу, як злодій. Блаженний, хто пильнує і береже свої одежі, щоб не ходив нагим, і щоб не бачили його сорому. І він

зібрав їх разом на місце, що по-єврейськи зветься Армагеддон. Об'явлення 16:12-16.

Як ми вже раніше зазначали, шоста кара приходить після закриття часу випробування для людства. Тож застереження «берегти свою одежу» має стосуватися випробувального питання, що виникає до того, як постане Михайло, закрийється людський час випробування і почнеться перша кара. Шоста кара окреслює діяльність дракона, звіра та лжепророка, які становлять потрійний союз, що об'єднається під час недільного закону, який невдовзі настане. Цей потрійний союз — це Сучасний Рим, а символом, який окреслює й утверджує потрійний союз Сучасного Риму, є «грабіжники твого народу», які «звеличаться, щоб утвердити видіння» і «упадуть».

Попередження шостої язви, коли його розуміють, дозволяє душі зберегти свої одежі, але якщо його відкинути, воно залишає душу нагою, що є однією з п'яти ознак лаодикійця. Символом, що встановлює це попередження, є розбійники твого народу, які вивищуються і зрештою падають. Соломон сказав, що якщо Божий народ не має того видіння, він гине.

Де немає видіння, народ гине; а хто дотримується закону, той щасливий. Приповісті 29:18.

Єврейське слово «perish» означає «робити нагим», а Іван записав: «Блажен, хто пильнує і береже одяг свій, щоб не ходив нагим, і щоб не бачили його сорому». Сміт помилявся щодо Царя Півночі, і та хибна пророча підвалина дозволила йому розвинути пророче застосування, яке, якщо його прийняти, призводить до наготи, що є символом Лаодикійців, яких Господь випльовує зі Своїх уст.

Сміт не мав жодних труднощів відстоювати своє нове, помилкове ототожнення царя Півночі у суперечці з чоловіком пророчиці Джеймсом Вайтом. Адвентистські історики та Сестра Вайт розглядають їхній відомий спір. Еллен Вайт докорила як своєму чоловікові, так і Сміту за те, що вони допустили винесення у публічну площину їхньої розбіжності в поглядах щодо того, кого представляє цар Півночі в одинадцятому розділі книги Даниїла. У першому ж адвентистському виданні після Великого Розчарування 1844 року Джеймс Вайт написав:

«Я цілком вірю, що Ісус підвівся, замкнув двері й прийшов до Давнього днями, щоб одержати своє царство, в сьомому місяці 1844 року. Див. Луки 13:25; Матвія 25:10; Даниїла 7:13,14. Але постання Михаїла (Даниїл 12:1) видається іншою подією, з іншою метою. Його підняття в 1844 році було для того, щоб замкнути двері й прийти до свого Отця, щоб одержати своє царство та владу царювати; а постання Михаїла — щоб виявити свою царську владу, яку він уже має, у знищенні нечестивих і у визволенні свого народу. Михаїл має постати тоді, коли остання влада в 11-му розділі дійде свого кінця, і не буде кому допомогти їй. Ця влада є останньою, що топче правдиву Божу церкву; і оскільки правдива церква й досі потоптана та відкинута всім християнським світом, то з цього випливає, що остання гнобительська влада ще не 'дійшла свого кінця'; і Михаїл ще не постав. Ця остання влада, що топче святих, показана в Об'явленні 13:11–18. Її число — 666». Джеймс Вайт, «Слово до маленького стада», 8.

Коли Сміт представив своє так зване «нове світло» щодо теми «останньої сили в одинадцятому розділі Даниїла», Джеймс Вайт побачив у тлумаченні Сміта не нове світло, а напад на підвалини. Суперечка про Рим як царя півночі в одинадцятому розділі Даниїла, що відбулася між Урією Смітом і Джеймсом Вайтом, має особливі риси, які ми, як студенти пророцтва, повинні розглядати разом з іншими суперечками в адвентистській історії щодо символу Риму.

Однією з тих ознак є запровадження приватного тлумачення. Іншою ознакою є те, що застосування цього приватного тлумачення вимагає перекидання простої граматики, бо Сміт не лише проігнорував, що кожна пророча ознака у тридцять шостому вірші стосується Рима, але й проігнорував, що граматична структура вимагає, аби цар у тридцять шостому вірші був тим самим царем, який представлений у попередньому уривку.

Ще одне полягає в тому, що приватне тлумачення було відкиданням основоположних істин. Ще одне полягає в тому, що воно означає відкидання авторитету Духа Пророцтва. Ще однією характеристикою є те, що перша хибна ідея щодо Риму приведе до пророчої моделі, яка не дозволить людині зберегти свої одежі, коли вона наблизатиметься до завершення випробувального часу людства. Ще одна — готовність публічно просувати своє приватне тлумачення. Ще одне полягає в тому, що приватне тлумачення незмінно визначається як нове світло. Усі ці риси представлені в нинішньому обговоренні «грабіжників твого народу».

Коли остання суперечка Риму, яка була прообразно представлена першою суперечкою Риму, що ідентифікувала «грабіжників твого народу», буде поєднана з пророчою лінією суперечки між Урією Смітом і Джеймсом Вайтом, ми побачимо, що одна група будуватиме свою пророчу модель на приватному тлумаченні, яке відкидає основоположну істину.

Відкидання основоположних істин автоматично означає відкидання авторитету Духа пророцтва, який так ґрунтовно захищає ці основоположні істини. Ця категорія людей також буде готова публічно представляти свою точку зору, незважаючи на будь-які занепокоєння щодо впливу, який це вчення може мати на Божий народ у всьому світі.

Одразу після 1844 року, в першому поколінні адвентизму, була порушена ще одна суперечка щодо Рима. Цю суперечку й надалі розпалювали, аж доки хибний погляд не було прийнято у третьому поколінні адвентизму. Ми розглянемо суперечку про «щоденне» як четверту з шести ліній, які ми зараз розглядаємо в моделі «лінія на лінію».

Але перш ніж ми перейдемо до розгляду четвертої лінії суперечностей Риму, слід пам'ятати, що в попередній статті, коли ми розглядали десятий вірш одинадцятого розділу книги Даниїла, ми зазначили: «Десятый вірш також безпосередньо пов'язує “сім часів” з Левіта 26 із прихованою історією, але ця лінія істини виходить за межі того, що ми тут викладаємо».

Юрайя Сміт був лідером у відкиданні «семи часів» у 1863 році. Він відкинув зростання знань щодо цього питання, яке було представлено в статтях на цю тему, написаних Гайрамом Едсоном і опублікованих у «Review» у 1856 році. Наслідки того, що Сміт був

пов'язаний із рухом, який представляв «сім часів», але згодом відкинув зростання знань саме з цього питання, також виходять за межі теми характеристик введення Смітом того, що він називав новим світлом щодо царя півночі, але коли ми завершимо наш огляд лінії адвентистських суперечок щодо Риму, ми повернемося і до значення десятого вірша одинадцятого розділу книги Даниїла, і до того, що означає відкидання Смітом лаодикійського послання, яке прийшло в 1856 році разом зі зростанням знань про «сім часів».

"Наша віра щодо вістей першого, другого й третього ангелів була правильною. Великі віхи, які ми пройшли, — непорушні. Хоч би пекельні полчища й намагалися вирвати їх із основи та тішилися думкою, що їм це вдалося, усе ж їм це не вдається. Ці стовпи істини стоять міцно, як вічні пагорби, непохитні перед усіма зусиллями людей, поєднаними із зусиллями сатани та його воїнства. Ми можемо багато чому навчитися і повинні постійно досліджувати Писання, щоб переконатися, чи це так." *Evangelism*, 223.

"Великі віхи істини, що показують нам наше місце в пророчій історії, слід ретельно охороняти, щоб їх не зруйнували й не замінили теоріями, які принесуть радше заміщення, ніж справжнє світло." *Вибрані вісті*, книга 2, 101, 102.

«У цей час робитиметься багато спроб похитнути нашу віру в питанні святилища; але ми не повинні вагатися. Не слід зрушувати жодної йоти з підвалин нашої віри. Істина залишається істиною. Ті, хто стануть непевними, дрейфуватимуть до хибних теорій і зрештою опиняться невіруючими щодо минулих свідчень, які ми мали про те, що є істиною. Старі віхи слід зберегти, щоб ми не втратили орієнтирів.» *Випуски рукописів*, том 1, 55